

Župani so bili ob času robote, tako na početku tega stoletja čudni ljudje, sužnji in oblastneži ob enem, večinoma ljudje brez sramežljivosti in poštenja, kakoršni so rabili gospodom „vrhnjim“ in „justiciarijem“ posebno za vsako delo.

„Marica, mati že dremljejo, pojdi in pripravi posteljo“, je rekel hitro župan.

Marica je slušala, se dvignila in še jedenkrat pogledala mladega plemiča, nekaj zašepetala, nemara „z Bogom“ ali „lahko noč“, župan pa se je obrnil k njemu in predel govor dalje.

„Ali je vaš oče imel mnogo imetja“?

„Mnogo, dobrotnik moj! Ne bi ga bil pregledal. Toda prišli so Rusi, zažgali nam grad, ubili mi očeta, dva brata istotako, tretjega so poslali v Sibirijo, kjer je tudi umrl, a jaz sem pobegnul z materjo iz dežele. Napisali so po meni zatikač, toda jaz sem že bil na Pruskem, za Pruskim in na francoskih mejah. V Parizu mi je umrla mati, a vse, kar mi je ostalo po roditeljih, bila je očetova sablja in častno ime. A to sabljo in ime našega rodu sem položil v cesarjevi palači Napoleonu pred noge. Pri Lipskem so mi jo presekali na tri kose, ostal mi je samo ročaj!“

Kmalu nato je bilo v županovi sobi že temno. Iz hiše se je plazil nekdo skozi duri na prosto in naravnost krenil proti pokopališču, nad katerim je rdela zarja kozaških ognjev.

* * *

Ni se še danilo, ko so se ozvali po vasi kriki, ki so bili podobni kletvam. Ljudje so še dremali, pri županovih se tudi še nihče ni gibal; toda na dvorišču so že stali kozaki in nekoliko jih je stopilo v sobo. Jetnik je trdno spal. Po županu ni bilo sledu, odšel je pred uro na sejm. Kozaki so ukresnili luč, a jedva se je pojavil prvi plamen, že so jim žvižgale žilavke nad glavami, in trije udarci so vzbudili mladega moža, kateremu je postljala Marica pri peči.

„Za Prago“!

„Za Maciejovico“!

„Za Moskvo“!

„In za prenočišče pri peči, pasji sin“!

Kozaki so tolkli kakor za stavo; izlivali so gnev na siromaka, ker jim je ušlo iz pokopališča nad trideset Francozov. Toda Poljak je molčal, oči je imel zaprte in šele tedaj je izpregledal, ko so se odprla vrata in se je objavila v njih mlada deva z razpuščenimi lasmi — odrešenica. (Konec prih.)

Razglas

o prihodnjem tečaju podkovske šole v Ljubljani.

Novi šolski tečaj na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani se prične dne 1. junija 1902.

Poleg podkovstva se učenci podkovske šole uče tudi o ogledovanju živine in mesa.

Kdor želi priti v podkovsko šolo, naj vloži prošnjo za sprejem, in naj ji priloži:

1. izpisek iz krstne knjige (ali krstni list),
2. domovinski list,
3. šolsko spričevalo,
4. učno spričevalo v dokaz, da se je podkovstva izučil pri kakem kovaškem mojstru,
5. župnikovo ali županovo spričevalo o poštenem vedenju.

Ubožni prosilci, ki se ne morejo šolati ob svojih stroških, niti ne morejo pričakovati podpore od svojcev, morejo dobiti po 50 gld. podpore pri kmetijski družbi. Prošilec za podporo mora svoji prošnji poleg navedenih prilog priložiti še:

6. ubožni list,
7. potrdilo, da je že dve leti bil za kovaškega pomočnika.

Prošnje za vsprejem v podkovsko šolo naj se do 15. junija l. 1902. pošljejo vodstvu podkovske šole v Ljubljani.

Šola bo trajala do konca decembra l. 1902.

Kdor dobro prestane preskušnjo, more po postavi iz 1873. l. dobiti patent podkovskega mojstra; brez preskušnje pa sedaj nihče ne more postati podkovski mojster.

Nauk o podkovski šoli je brezplačen, učenci morejo skrbeti le za živež in za stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobodo učenci za majhno plačo v šolski sobi.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih boleznij, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Oton pl. Detela,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 27. in 28. junija t. l., in sicer: 27. junija skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskovali podkovske šole, 28. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledavanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisanem vodstvu do dne 15. junija t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani
dne 1. maja 1902.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.